

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Τρίτη 7 Ιανουαρίου 2025

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Όταν/Αφού, λοιπόν, ήρθαν (οι πρέσβεις) (στην Αθήνα), οι Αθηναίοι αφού συνέλαβαν και τους πρέσβεις ως υποκινητές στάσης και όσους έπεισαν, τους συγκέντρωσαν για ασφάλεια στην Αίγινα. Στο μεταξύ από τους Κερκυραίους οι κύριοι της πολιτικής κατάστασης, όταν ήρθε κορινθιακό πλοίο και Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις, επιχειρούν επίθεση εναντίον των δημοκρατικών, και τους νίκησαν ύστερα από μάχη. Και όταν έπεσε η νύχτα, οι μεν δημοκρατικοί στην ακρόπολη και στα ψηλά και οχυρά μέρη της πόλης καταφεύγουν, και αφού συγκεντρώθηκαν, εκεί εγκαταστάθηκαν, και κατείχαν επίσης το Υλλαϊκό λιμάνι ενώ οι άλλοι (οι ολιγαρχικοί) κατέλαβαν και την αγορά, όπου ακριβώς κατοικούσαν οι περισσότεροι από αυτούς, και το κοντινό της λιμάνι που βλέπει στην απέναντι στεριά.

(Η μετάφραση του αποσπάσματος ακολούθησε τις υποδείξεις της επιστημονικής ομάδας του ΙΕΠ).

2. Χρονικά βρισκόμαστε μετά τη δολοφονία του Πειθία και των άλλων δημοκρατικών προσώπων. Οι ολιγαρχικοί, προσπαθώντας να προσδώσουν μια επίφαση δημοκρατικής νομιμότητας στις άδικες και αντιδημοκρατικές πράξεις τους, θα προβούν σε μια σειρά φρικαλεοτήτων, αποσκοπώντας στην ουδετερότητα της Κέρκυρας στη διαμάχη που έχει ξεσπάσει μεταξύ Αθήνας και Σπάρτης. Όμως, αυτή η ουδετερότητα στην ουσία θίγει και πλήττει τα συμφέροντα της Αθήνας, αφού υπονομεύει την επιμαχία με την Αθήνα. Έτσι, οι ολιγαρχικοί, αφενός δεν ήθελαν να απομακρυνθούν αμέσως από την Αθήνα, αφετέρου προσπάθησαν να επιβάλουν το ολιγαρχικό καθεστώς και να προσχωρήσουν στη συμμαχία της Σπάρτης.

Ακολουθεί ο διπλωματικός ελιγμός των ολιγαρχικών με την αποστολή πρεσβείας στην Αθήνα. Οι Αθηναίοι, όμως, συλλαμβάνουν τους Κερκυραίους πρεσβευτές και όσους έπεισαν οι πρέσβεις και τους κρατούν στην Αίγινα. Μόλις φτάνει στην Κέρκυρα ένα κορινθιακό καράβι με συνοδεία σπαρτιατών πρέσβων, τότε οι ολιγαρχικοί άδραξαν την ευκαιρία να επιτεθούν στους δημοκρατικούς τους οποίους και νίκησαν. Επί της ουσίας, μετά τη δολοφονία του Πειθία, που στάθηκε η απαρχή της εμφύλιας σύρραξης, ακολούθησε η γενίκευση του εμφύλιου πολέμου με τις δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις (δημοκρατικούς και ολιγαρχικούς) να έρχονται σε πλήρη ρήξη. Δεν είναι καθόλου τυχαία χρονικά η επίθεση των ολιγαρχικών έναντι των δημοκρατικών η επίθεση των πρώτων πραγματοποιείται αμέσως, μόλις φτάνει το πλοίο από την Κόρινθο και οι πρέσβεις από την Σπάρτη. Το ηθικό των ολιγαρχικών αναπτερώθηκε και ενισχύθηκαν ψυχολογικά. Γι' αυτό και έκριναν ότι ήταν η κατάλληλη στιγμή να πραγματοποιήσουν τα σχέδιά τους.

3. Αρχικά, θα πρέπει να επισημανθεί πως η δύναμη των δούλων ήταν αρκετά υπολογίσιμη, επομένως, ήταν αναμενόμενο και οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές να επιθυμούν την προσάρτησή τους στην εκάστοτε παράταξη. Οι περισσότεροι από τους δούλους πήγαν με το μέρος των δημοκρατικών, γιατί αρχικά η τάξη των δούλων ιδεολογικά και κοινωνικά αισθανόταν εγγύτερα (πιο κοντά) στους δημοκρατικούς παρά στους ολιγαρχικούς. Επιπλέον, η συμπεριφορά των δημοκρατικών ήταν καλύτερη απέναντι στους δούλους από τη συμπεριφορά των ολιγαρχικών. Σε αυτό το γεγονός μπορεί να συνέβαλε και η γενικότερη αντίληψη που είχαν διαμορφώσει οι δούλοι, αφού έβλεπαν τις αδικίες που διέπρατταν οι ολιγαρχικοί.

Επίσης είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως και οι δύο παρατάξεις υπόσχονταν την ελευθερία. Όταν, όμως, αυτή προσφέρεται από τη δημοκρατική παράταξη, τότε γίνεται πιο πιστευτή και έχει μεγαλύτερη αξιοπιστία. Τέλος, δεν αποκλείεται οι δούλοι να συνέπραξαν με την παράταξη των δημοκρατικών, επειδή ίσως πίστευαν πως αυτοί θα ήταν οι νικητές της εμφύλιας διαμάχης. Άρα, πίστευαν πως με την επικράτηση των δημοκρατικών θα άλλαζε η ζωή τους προς το καλύτερο.

4. Μετά την επίθεση των ολιγαρχικών έναντι των δημοκρατικών, οι δύο παρατάξεις χωρίζονται και έτσι οι δημοκρατικοί παρατάχθηκαν στην ακρόπολη, στα οχυρά

μέρη της πόλης και στο Υλλαϊκό λιμάνι, ενώ οι ολιγαρχικοί τάχθηκαν στην αγορά, κατέχοντας και το λιμάνι που έβλεπε προς την αντικρινή στεριά (το λιμάνι του Αλκίνοου). Και οι δύο πλευρές προσπαθούσαν να πάρουν με το μέρος τους, τους δούλους. Οι αντίπαλοι καταλάβαιναν ότι ήταν σχεδόν ισοδύναμοι και το αποτέλεσμα της αναμέτρησης δεν είχε ακόμα κριθεί. Προσκάλεσαν, λοιπόν για βοήθεια τους δούλους, δίνοντας την υπόσχεση ότι θα τους ελευθερώσουν. Το κίνητρο αυτό ήταν πολύ δελεαστικό, αφού ήταν άθλιες οι συνθήκες διαβίωσης για την κοινωνική τάξη των δούλων. Επομένως, θα νικούσε η πολιτική παράταξη εκείνη στην οποία θα εντάσσονταν.

Και αυτό, γιατί στον πληθυσμό των κατοίκων της Κέρκυρας, που ανερχόταν περίπου στους 70.000, οι 40.000 ήταν δούλοι· επομένως, ήταν μια υπολογίσιμη δύναμη και ήταν φυσικά αναμενόμενο και οι δύο παρατάξεις να επιδιώξουν την ενίσχυσή τους. Το αποτέλεσμα της ενέργειας αυτής ήταν η πλειοψηφία των δούλων να συνταχθεί με το μέρος των δημοκρατικών. Τότε οι ολιγαρχικοί, επειδή διαπίστωσαν ότι υστερούσαν, κάλεσαν για βοήθεια 800 μισθοφόρους από την ηπειρωτική Ελλάδα για να εξισωθούν αριθμητικά με τους αντιπάλους τους. Η κινητοποίηση για προσεταιρισμό των δούλων με την υπόσχεση της ελευθερίας και η πρόσληψη μισθοφόρων δείχνουν την απεγνωσμένη προσπάθεια των δύο παρατάξεων για επικράτηση, την ένταση της αντιπαράθεσης και την αγωνία τους για νίκη.

5.

- πεποίθηση: *ἔπεισαν*
- σχετικός: *ἔχοντες/ εἶχον*
- αδιαπραγμάτευτος: *πράγματα*
- ικανός: *ἀφικομένης*
- εκπομπή: *περιέπεμπον*

6. α) *ὁ δὲ τὰς τε ἀγορὰς κατέλαβε καὶ τοὺς λιμένας.*

β)

1. *ξυλλαβόντες: ξυλλαβοῦ*
ἔχοντες: σχοῦ
2. *ἐνίκησαν: νικῶς/νικῶης*
πολλοὶ: πλείονα/πλείω

7. α) *έλθούσης*: χρονική μετοχή, γενική απόλυτη, *τριήρους*: υποκείμενο της μετοχής.

Άφικομένης: χρονική μετοχή, γενική απόλυτη, *νοκτὸς*: υποκείμενο της μετοχής.

β)

ἐς τὴν ἀκρόπολιν: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο/κατεύθυνση στο ρήμα *καταφεύγει*.

καὶ τὰ μετέωρα: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο/κατεύθυνση στο ρήμα *καταφεύγει* (συνδέεται με τον προηγούμενο εμπρόθετο με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο και).

αὐτοῦ: επιρρηματικός προσδιορισμός ως γενική του τόπου στο ρήμα *ιδρύθη*.

οὐ̅περ: ετερόπτωτος προσδιορισμός ως γενική του τόπου στο ρήμα *ῥέκουν*.

πρὸς αὐτῆ: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο/κατεύθυνση στο ρήμα *κατέλαβον*.

πρὸς τὴν ἡπειρον: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο/κατεύθυνση στο ρήμα *κατέλαβον* (συνδέεται με τον προηγούμενο εμπρόθετο με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο και).

8.

1. β, 2. ε, 3. γ, 4. ζ, ε. η